

A kisebb gyümölcsös kerteknél ezen nyulbőr barrikád, saját tapasztalatot igazolja, hogy haszonnal lehet alkalmazni; de a több holdra terjedő gyümölcsösökben — lankánál, mint a milyenek a Tiszahátán vannak, teljes lehetetlen, mert hol vennének annyi sok nyulbőrt?! Itt már a hernyók végtelen elszaporodása miatt, jó, ha négy évben egyszer teremnek a fák gyümölcsöt. Vajha a pillék vagy lepkék elfogdosását minden helységben csekély jutalom mellett — kötelességüké tennék az utcákon minden dolog nélkül futkosó gyermekeknek! Egyelőre tán nevétségesnek is látszó ez ajánlat, de eredményeiben 3—4 év múlva, meglátnók, hogy nem haszontalan dolgot tettek a falun, városon fel s alá futkározó gyermekek?! — *Menyhért János*, ref. lelkész.

Teleki-gyász-ünnepélyek.

— (Teleki-gyász Eperjesen.) Május 23-ról írják innen: A Teleki-gyász-ünnepélyt május 14-én, reggeli 9 órákor az evang. templomban ünnepelték itt. Egy megyei bizottmány intézkedett az ünnepély megtartása iránt úgy, hogy az említett napon 9 órákor valamennyi megyei, városi s testületi képviselők, valamint a kath. gymnasium s az ev. kollegium ifjusága megjelent a gyászszal borított templomban. Nők és férfiak mind gyászbába öltözve, az orgona-karzatról — valamint a toronyról és minden középletről — gyászbalogobogó hirdették a nagy nemzeti veszteséget; és miután Gáspár János ur egy alkalmas praeludium által előkészítette a hiveket a gyászünnepélyre, a helybeli dalárda férfikara szólalt meg; aztán Sztelho János lelkész egy rövid, de velős — az oltár előtt mondott — beszédben felmutatta Teleki nagyságát, érdemeit, honszerelmét, s inté hivat a mindenféle vallásu s rangu gyülekezetet, hogy tőle tanuljanak honszerelmet. Az áldás után megszólalt a vegyes énekhar, melyben előkelő nők és leányok is résztvettek, és elénekelték egy, ez alkalomra készült költeményt (Vandrák András művét). De mivel a megyei bizottmány ez alkalmi jeles költeményt 500 példányban nyomatta, s a templom ajtajánál a bemenőknek kiosztatta, csakhamar az egész gyász-gyülekezet énekelni kezdett, és ez oly egyszerű benyomást tett mindenkire, hogy csak igen kevés szem rejthette bensejének tolmácsait — a könyveket. — A boltok ugyan be nem szárártak, de a városban ünnepélyes csend uralkodott egész estig. — A gyászbalogobogók csak szombaton este vétettek le.

+ Ungmege is tartott máj. 29-én gyászisteni-tiszteletet a nagy halott emlékére. E napig minden zajos multság megyeszerte tilos volt.

+ (Marosvásárhelyt) május 22-én rendeztetett gyászünnepély gr. Teleki emlékére. A mintegy 7—8,000-re menő közönség d. e. 10 órákor a Széchenyi-téren jelent meg. Ekkor megkondultak a harangok s a nagyszerű gyászmenetet a két sorban felállított égő fáklyasor között gr. Lázár Mór né több mint 300 gyászbába öltözött honleány kíséretében nyitá meg. Utánok mentek a volt honvédek, Marosszék alkotmányos tisztikara a klerussal, a városi tiszték, mindenféle czéhek gyászbába vont lobogók alatt s végre a város és vidék roppant közönsége. A nagy ref. templomban a gyászravatalt a honvédek kivont karddal állták körül. Kovács Áron lelkész imát, s Molnár János tanár beszédet mondott, ezután a Szózat énekeltetett.

+ (B.-Gyarmaton) a Teleki-gyászünnepélyt a sétatéren szabad ég alatt tartották. Beszédet mondottak Kiss Gábor losonezi ref. lelkész és Szontagh Pál. A jeles emlékbeszédek a megye költségén kinyomatni határozattak.

— Czepléd, május 26. Czepléd lelkes honfiai e hó 16-án a református templomban gyászbeszéddel kezdve, az ágostai ev. paplak udvarán imával befejezve, adák meg Teleki László dicső emlékének a kegyelet adóját.

Ugyanakkorra a helybeli lelkes izraelita közönség is kívánt gyászünnepélyt rendezni, de rögtön szónokra nem tehetvén szert; mai napon tarták az megható méltósággal.

A zsinagóga előtt feketébe huzott szószerk és a város előljárói, lelkészei, nők számára alkalmas ülések állítottak. A Hymnus elzengése után főt. Löw Lipót szegedi rabbi, alkalmi fohászszerk és igen jeles beszéddel, melyben a magyar nemzet reményeit szabadság, igazság és vallásosság alapjaira fektetve adá elő — emelé ez ünnepélyt a hazafias érzés gyakorta zajosan nyilatkozó forrpontra.

Befejezésül héber ima és karének, valamint a Szózat hangjai lelkesíték a hallgató közönséget.

A testvéri érzés kifejezésül végre a tápio-szent-mártoni és czeplédi ev. lelkészek, a város érdeemes bírása, a kath. egyház lelkésze mondának a helyszínén üdvkivánatokat az izraelita hazafias nép jövődjé egyenjogóságára, mit forró kézzorítások és hosszasan tartó éljenzések követének. L. A.

+ (Hajdu Nánáson) a Teleki-gyászünnepély május 15-én tartott meg. Pákozdi Lajos és Katona Endre lelkészek mondottak gyászbeszédeket, melyek után a Szózat és Hymnus énekeltetett.

— (A pápai ref. egyházmegye) gr. Teleki László szomorú halálát nemcsak mint a nemzet szemefényének s a szabadság rettenthetlen bajnokának, nemcsak mint a prot. ref. egyház ékességének, gyönyörűségének s hatalmas bajnokának, hanem mint saját tanácsbírájának és népképviselőjének halálát is mélyen keserű és gyászolja. Mert f. évi febr. hava 20-án tartott egyházmegyei gyűlésünkben gr. Teleki László és Kossuth Lajos kitörő éljenzések között választattak meg t. bírának és népképviselőkné. — Közli Sz. I.

— Adorjánháznál m. hó május 26-án tartották meg gr. Teleki László örökre felejthetlen hazafinak gyászünnepélyét. — Közli Sz. I.

+ (Debreczenben) jun. 2-án volt az ünnepélyes gyászistenitisztelet gr. Teleki László emlékére a ref. főtemplomban. Emlékbeszédeket Balogh Péter szuperintendens és Révész Bálint lelkész tartottak.

Ipar, gazdaság, kereskedelem.

+ (A Sz.-István-közszénbánya-társulat) báró Prónay Albert elnökle alatt f. hó 4-én tartá alakító közgyűlését. Az alapszabályok megerősítéseig egy 15 tagu választmány és 5 tagu igazgatóság választatott, és egyszersmind megbízott, a megszerzett bányákban az üzlet haladéktalan megnyitását a társulat részére eszközölni. A választmány elnökévé b. Prónay Albert; alelnökévé: Korizmics László; választmányi tagokká: Fluck Ede, Ganz A., Galgóczy Károly, Gschwindt Mihály, Ellenberger Henrik, Jankó Vincze, Kohen J. J., Barsi-Neuman József, Morócz István (egyszersmind titkár), Madarász J. E., Kovács László, Návay József, Perilles Ignác, Wodianer Béla és Tarcalovits Antal választattak. Igazgatók lettek: Havas József, Nyiri József, Dumtsa Ignác, Kohen testvérek és Brellich János.

+ (A cs. k. szabadalm. osztrák állam-vasutttársaság közgyűlése) máj. 31-én volt, mely alkalommal az évi osztalék minden részvény után 10 frankban állapított meg.

+ (Az ó-budai szigeten) termelési kísérletek történtek azon gyapotmagvakkal, melyeket az angol kormány, Dunlop követségi titkára közbenjárása folytán Sellers és Werther urak rendelkezésére adott. E ritka vetemény megérését októberre várják.

+ (Kibérlett káromkodás.) M.-Péterlakon következő falubirói hirdetmény tétetett közzé: „Emberek! Látva, mennyi nyomor érte nemzetünket, azon gondolatra jövök, hogy az Isten tán a sok káromlásért ostoroz bennünket; ezért tudomásul vegyétek kegyelmeitek, miszerint e mai naptól kezdve Z. J. ő kegyelme kiarendálta a káromlásokból befolyó jövedelmet. A ki Istent szid, először 2 fttal, 2-or 4 fttal és így tovább, fog büntettetni!” — Hiszen szép dolog volna ez, csak már árendába ki ne adták volna.

Közintézetek, egyletek.

+ (A magyar t. Akademiának) május 27-iki összes ülésében Lukács Mórnak gr. Teleki László felett tartott emlékbeszéde után (melyet lapunk mult számában egész terjedelmében közöltünk) Konek Sándor általában a statisztika, különösen pedig egyik ága a bünvádi statisztika szükségességét fejtegette mind közigazgatási, mind tudományos szempontból. Ertekező szükségesnek tartja, hogy az Akademia oda működjék, miszerint a magyar törvényhatóságok a közigazgatás és tudomány érdekeit méltányolva, a statisztikai adatok gyűjtését bizonyos határok közt folytassák s az egybegyűjtött adatokat az Akademia statisztikai bizottmányának használatul beküldjék. Ertekező egy régiebb értekezésben összeállította volt 1857-ig a bünvádi adatokat, most az állami közügyészségek felosztatása előtt beszerzte az 1858-tól 1860-ig terjedő adatokat is s ezeket a jelen értekezésben állította egybe. Ezen értekezése a „Statisztikai közlemények“ második kötetében fog megjelenni. Hunfalvy Pál indítványozá, hogy az Akademia bizná meg Vambéryt az általa Törökországban szerzett csagataj szótár fordításával, Budenz urat pedig az eredeti szótár lemásolásával, mivel e könyv, ugyszólván, egyedüli e nemben. Az elnökség a nyelvészeti osztály javaslatára nyomán fog intézkedni. Az elnök jelenté, hogy az Akademia igazgatósága a két elnököt és gr. Károlyi Györgyöt bizta meg az akademiái épület tervének megválasztásával; Ybl visszavevén benyújtott tervét, csak három maradt, melyek közt választani lehetett volna, azért még Klenze Leo Münchenben és Stüller Berlinben kérték föl tervek készítésére, kik tervöket 5 hét alatt el is készítették. E négy terv egy hétig a Muzeumban közszemlére volt kiteve. — A titkár jelenté, hogy a Nádasdy-dijra 3 pályamű érkezett be (miről már lapunk mult számában szoltunk); továbbá, hogy az Akademia számára összesen 4 arany és 2110 ft., a Széchenyi-emlékre pedig mintegy 6000 ft. gyűlt be a mult két hét alatt.

+ (A Kisfaludy-társaság) május 31-iki rendes havi ülésében felolvastott Pauer János székesfehérvári kanonok s magyar akad. tag levele, melyben megújítja abbéli ígétét, hogy a Kisfaludy Károly szobrának felállításához szükséges költséget fedezni fogja, mívégre 100 fttal már előre be is küldött. A talapzathoz szükséges 436 köblábnyi sóskúti követ a székesfehérvári káptalan ajánlotta meg. — Két fordítás, u. m. Shakespeare VI. Henrikjének első része, fordítva Kalmár Géza által, és Lamartine Genovévája, fordítva Kovács János által, bírálat alá bocsátattott. — Szász Károly tag a jövő évre Hugo Viktor „Százados legendájából“ ígét fordításokat, melyek a pártolók könyvilletményében fognak megjelenni. — Előadást Arany János tartott, egy részletet olvasván fel „Vojtina könyve a költészetről“ című, most készülő munkájából.

+ (Az egri nőegylet) egy ottani kisededóvoda felállítására f. hó 17-én hangversenyt rendez, melyben Hollós-L. né is közreműködend.

— A nógrádmegyei honvédséglázó-egylet azon urakat, kikhez segélyivet küldettek, felkéri, miszerint azokat a begyűlt pénzzel, vagy üresen is B.-Gyarmatra beküldeni méltóztatának.

Balesetek, elemi csapások.

— (Tolvajság.) Pécs, május 27. Kérem a t. szerkesztő urat, hogy elterjedt lapjaiban a következő esetet közzétenni sziveskedjék: Folyó évi Szent-György-nap előtt még falun lakván, egy tót leány vetődött hozzám, és magát szolgálatra ajánlotta. Kérdésemre „Náncsinak“ nevezte magát, vezetéknevét azonban nem tudta megmondani, mert állítása szerint szüleit még kis korában elvesztvén, azok neveit nem tudja, születésheyeül Neustadtot említette. Nem volt egyebe a rajtavalonál, mert állítása szerint utközben a ruhájától és pénzétől utánállók fosztották meg. Csupa szánalom.